

Luther fik ordet ud til folk

Maj 2017, artikel - Af Annette Holm

Det fornemste eksempel her på egnen er altertavlen i Rindum Kirke

I år er det 500 år siden, Martin Luther slog sine 95 teser op på kirkedøren i Wittenberg. Dermed begyndte reformationen, og en af Luthers kongstanker var, at ordet skulle ud til folk på det sprog, der blev talt det pågældende sted. Rindum Kirkes altertavle fra 1590 er et kle nodie, der kan føres tilbage til reformationstiden, og den bliver der sat fokus på i år.

I katolsk tid var der mange sidealtre og andet inventar til ære for helgenerne. Det blev revet ned efter reformationen og i mange kirker erstattet af en såkaldt katekismusaltertavle som den i Rindum Kirke.

Med smukke gotiske bogstaver blev de ti bud, trosbekendelsen, fadervor, ordene, der lyder ved barnedåb, nadverens indstiftelsesord og centrale bibelcitater malet på træ i stedet for bibelske og kirkelige billeder. I Rindum Kirke er der således kun centralt placeret et billede af Jesus på korset, og på de tre trekantgavle øverst er Jesus og et par engle malet. Det var ordet, kirkegængerne skulle møde, når de løftede blikket mod alteret.

"I menighedsrådet talte vi om, at vi i anledning af reformationsjubilæet gerne ville gøre folk her på egnen opmærksomme på, at vores altertavle er noget specielt. Derfor bad vi Erik Brejl om at oversætte teksten ordret på et dansk, som alle kan læse i dag, og så har vi lavet en folder, så besøgende kan følge med i teksterne, mens de betragter altertavlen," siger Alex Wejse fra Rindum Menighedsråd.

For rådets medlemmer af det oplagt at udse Erik Brejl til opgaven. Han bor i sognet, er historisk interesseret og en flittig gæst på arkiver, så han kan læse den gotiske skrift. Hans tekst har Svend Erik Petersen så oversat ordret til tysk.

"Vi håber, der kommer mange for at se altertavlen, så folderen på dansk og tysk bliver lagt på turistkontoret og her i kirken, som vil være åben til og med den 3. november tirsdag til fredag klokken 10-15. Rindum Kirke bliver derfor en slags vejkirke i år," siger Alex Wejse.

Erik Brejl kan fortælle, at der i hele landet kun er en halv snes katekismusaltertavler tilbage.

"De er med årene blevet skiftet ud til noget mere moderne, og i 1914 fik Rindum Menighedsråd af Nationalmuseet afslag på at udskifte altertavlen," siger Erik Brejl, der er begejstret for altertavlen, fordi den over 400 år gammel har historiens vingesus.

Altertavlen i Rindum blev for tre år siden igen restaureret for en halv million kroner, så den i dag fremstår med smuk og tydelig guldskrift, klar til at blive taget nøjere i øjesyn af rigtig mange.

Men altertavlen er ikke det eneste eksempel på, at ordet kommer ud til folk og møder dem der, hvor de er. Vægterandagter i Ringkøbing Kirke og solnedsgangsgudstjenester på stranden i Søndervig kan føres direkte tilbage til Luther.

"Vægterandagterne er en ophøjelse af mulighederne for at høre Guds ord, hvor man er i kald og stand. At høre det, hvor man lever og er - ikke en hel masse andet. På den måde

kan man få Guds ord med ind i hverdagen, hvad enten man er turist eller lokal,” siger provst Lone Hvejsel, Ringkøbing.

Det var faktisk vægterandagter og natkirke i Ringkøbing, der fik folk i Søndervig til at henvende sig til sognepræst Ole Lange i Kloster.

”Jeg har altså ikke fundet på solnedgangsgudstjenesterne selv, men fået et kald - en opfordring fra forretningsfolk og beboere i Søndervig. I Luthers reformer af gudstjenesten ligger netop, at den skal tilpasses tid og sted og være praktisk anlagt,” siger Ole Lange.

Desuden lægger Luther vægt på sognets kirke, men mange har ikke tid til at gå i kirke og dyrke et religiøst liv i deres hverdag. Når de holder ferie, får de stunder til eftertænkning og store spørgsmål, og så mener Ole Lange, at kirken skal være der, hvor feriegæsterne er. Det er ikke logisk for dem at gå i kirke i Kloster, Lyngvig eller Hvide Sande, når de holder ferie ved stranden.

”Det er en balancegang at holde gudstjeneste i det offentlige rum, for nogle kan blive stødt over, at vi står ved nedgangen til stranden i Søndervig. Jeg mener, at det er stemningsfyldt at holde gudstjeneste i naturen, og den er kort, så jeg synes, det er en god måde at slutte dagen på,” siger Ole Lange.